

LA GENERALITAT DE CATALUNYA I EL SEU PALAU

Aquest edifici, el monument més important de l'arquitectura civil catalana, és un resum de la història de Catalunya des del segle XIV fins ara. És impossible resumir en un article periòdic la història de l'edifici, perquè necessàriament hauriem d'embarcar-nos en la història de Catalunya i en la de la nostra arquitectura. No obstant, bé caldrà dir-ne alguna cosa, perquè per a les generacions que vivim sota el cel amable de Barcelona, el Palau de la Generalitat no havia tingut mai ni el sentit ni la vitalitat d'ara.

Si sou d'aquells que no deixeu passar una festa del calendari sense viure-la una mica, el dia de Sant Jordi fareu cap vers el barri gòtic. Intentareu entrar a la Generalitat, i si hi ha masses empentes voldreu, almenys, passar pel carrer del Bisbe i aturar-vos una estona a la Plaça de Sant Jaume—que fins ara portava oficialment el nom de Plaça de la Constitució, que ara ostenta el de la Plaça de la República, però que sempre serà la Plaça de Sant Jaume, perquè la tradició val, almenys, tant com nosaltres—. I si hi aneu amb senyores, compareu un ram de roses. És indubtable que hi haurà mercat de flors, perquè seria absurd de suposar que la República vol matar la poesia.

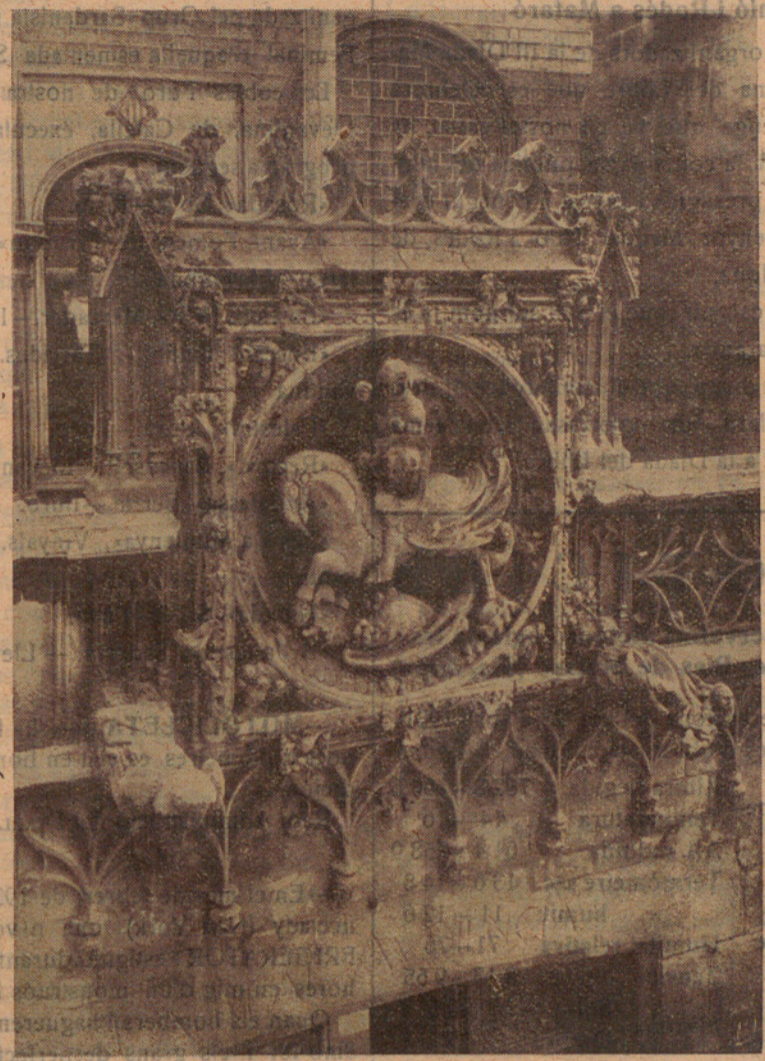
La Generalitat de Catalunya

Ho fent cua a la Plaça de Sant Jaume, al carrer del Bisbe o al carrer de Sant Honorat, no us podreu estar de pensar en la història de la vella Generalitat de Catalunya i en l'adveniment de la nova Generalitat presidida per Francesc Macià.

La Generalitat era el Parlament i per consegüent el Govern de Catalunya. En la Constitució de Catalunya donada pel rei Pere III el Gran el dia 26 de desembre de 1282, es creaven les Corts de Catalunya. Hi havia en aquest Parlament representacions dels tres braços del país, l'estament militar, format per la noblesa, els eclesiàstics i el poble, o sigui tot Catalunya, la «generalitat» de Catalunya, en el sentit estricte del mot «generalitat». Cal entendre per poble, els representants dels municipis que formaven part de la corona. En aquell temps la institució reial era l'organisme més liberal del país. Mentre els nobles acudien personalment a les Corts, representant d'una manera molt arbitrària els senyorius per ells dominats, el rei enviava a les Corts els síndics dels Ajuntaments.

Teòricament, les Corts es reunien una vegada l'any, però com que no era gaire fàcil viatjar i concentrar sovint a Barcelona els representants dels tres braços, hi havia llargs eclipsis en l'activitat parlamentària. Però encara que les Corts no es reunissin, un Govern sortit del seu sí actuava en nom d'elles. El mecanisme era, doncs, igual al d'un Parlament i un Govern del nostre temps, o al de la difunta Mancomunitat amb els seus diputats i la seva Comissió permanent. No hem inventat res. La Comissió permanent va començar essent de vuit diputats, després es va reduir a sis, més tard a quatre, i a tres des de 1359, un representant per cada un dels tres braços. Aquests tres diputats representaven les Corts, eren la Diputació de les Corts, la Generalitat de Catalunya. D'aquesta Diputació de la Generalitat de Catalunya, o Diputació General de Catalunya, el poble va acabar dient-ne el General de Catalunya.

És impossible seguir més enllà la història de la Generalitat perquè, com

Clixé Arxiu Mas

El Cavaller Sant Jordi

Damunt l'antic Palau de la Generalitat esculpiren un d'a l'estàtua equestre del Cavaller Sant Jordi, abnegat patró dels pobles que lluitaven per llur llibertat. Av i, 23 d'abril de 1931, tots els catalans esguardem aquest relleu gòtic com un símbol. La Generalitat de Catalunya torna a ésser un fet viu malgrat el temps i les circumstàncies. Sant Jordi, però, no ha acabat encara la tasca. Cal que des del lloc que ocupa vetlli atent i despert per la nostra Pàtria.

he dit, hauria de resumir la història de Catalunya.

El 15 de setembre de 1714, el duc de Berwick abolí el govern de Catalunya, i l'endemà va inicar als consellers, Diputació i Braç militar, el lliurament d'insignies i documents i la cessió en llurs càrrecs, acte que compliren Salvador Felíu de la Penya, Dr. Ramon Sans, Francesc Antoni Vidal, Josep Llauredor, Dr. Josep Vilamala, Dr. Didac Olzina, Tomàs Antic Saladrich, Joan de Lanuza, Joan de Copons, Josep de Mata, Salvador de Tamarit i Carles Fivaller.

El decret de Nova Planta, promulgat pel funest Felip V, l'any 1716, va traspassar les funcions de la Generalitat a la Reial Audiència. Amb el primer Borbó, Catalunya deixava d'ésser un país lliure. Ha estat necessari fer caure l'últim Borbó per reconquistar una mica de llibertat i el nom de la Generalitat de Catalunya.

El Palau de la Generalitat

Tampoc no m'és possible descriure el casal de les nostres llibertats. Em limitaré a fer una mica de cicerone al ciutadà que farà cua davant les portes del carrer del Bisbe, de la Plaça de Sant Jaume o del carrer de Sant Honorat. La part més vella d'aquest edifici, ampliat en diferents èpoques és la casa gòtica del carrer de Sant Honorat. El naixement de les institucions civils va crear una arquitectura civil que va començar amb una gran modestia. Un edifici pú-

blic d'un municipi, i en aquest cas de la Generalitat, no es distingia pas gaire d'una casa de senyors. Quan Marí I l'Humà va ordenar que fos aterrat el «Call jueu», fou destinada a la Diputació de la Generalitat una casa del barri.

La casa del carrer de Sant Honorat és del segle XIV. Darrera la casa hi havia un altre cos d'edifici i un hort que donaven al carrer del Bisbe. Al primer pis de la casa només hi havia dos departaments, la Cambra del Consell, ocupada avui pel despatx oficial del president, i la Cambra dels Oïdors de comptes, o sigui la secretaria administrativa, en la qual hi ha actualment el despatx particular del president. En el cos d'edifici que donava al carrer del Bisbe, on avui hi ha la porta gòtica de Sant Jordi, hi havia l'Arxiu de Comptes.

El dia 18 de juliol de l'any 1416 es va decidir construir una façana en pedra a la banda del carrer del Bisbe. Es va encarregar de l'obra, com a mestre major, Marc Çafont, ajudat per Naliot de la Font. Es va encarregar de les escultures, el medalló de Sant Jordi i les gàrgoles, Pere Johan, per deu florins, però el Sant Jordi de Pere Johan va ploure tant a la Generalitat, que va decidir, un cop feta l'obra, donar-n'hi vint. Més tard (1432), Marc Çafont va construir la façana de la capella de Sant Jordi. Una mica abans (1424) eren continuades les obres de la galeria gòtica.

Entretant, la Generalitat anava com-

prant cases del veïnat, fins que l'any 1596 es va decidir encarregar a Pere Blay la construcció de l'esplèndida façana de la plaça de Sant Jaume.

La Festa de Sant Jordi

La Generalitat celebra oficialment la festa de Sant Jordi des de l'any 1456, per decisió de les Corts. La fira de les roses és probablement tan antiga com el costum d'invitar les autoritats i el poble a visitar el palau de la Generalitat el dia de Sant Jordi. L'any 1533, l'emperador Carles V va assistir a les solemnitats de la Generalitat.

Aquest any...

...Aquest any trobarem a la Generalitat, que ja no és la Diputació d'una «provincia». En Francesc Macià, el restaurador amb gest magnífic de les llibertats de Catalunya.

L'any passat hi havia el senyor Joan Maluquer i Viladot. Ja ens anem acostumant a trobar a la Generalitat un ancià venerable. Però de l'any passat fins ara han passat moltes coses en pocs dies. Com a figura d'un període de traspàs de la tirania de la Dictadura a la República i a la restauració de la Generalitat, el senyor Maluquer quedava molt bé. El dia de Sant Jordi de l'any passat, el senyor Maluquer representava el cavaller de l'amnistia, i el poble li tributava ovacions delirants. Però el senyor Maluquer només representava el poder reial. Aquest any, a la Generalitat hi trobarem un altre avi, En Francesc Macià, cavaller de la llibertat, el primer president de la Generalitat resuscitada el mateix dia de desaparèixer el darrer Borbó.

Una anècdota

L'any 1597, quan ja havien començat les obres de la façana de la plaça de Sant Jaume, projectada per Pere Blay, fou denunciada a Madrid que la Generalitat, amb el pretext d'ampliar l'edifici, el que es proposava era fortificar-lo. El rei Felip II va manar suspendre les obres. La Generalitat va negociar la qüestió amb el virrei, però fou necessari enviar una Comissió a Madrid. Aclarit l'equivoc, varen continuar les obres.

Ara ha passat una cosa semblant. Però les negociacions entre la Generalitat i el Govern de Madrid han desfet l'equivoc. Cal, doncs, continuar les obres i fortificar la Generalitat.

Manuel Brunet

(De Mirador)

La Diada de St. Jordi

La Diada de Sant Jordi

és diada assenyalada per les flors que hi ha al mercat i l'olor que en fan els aires, i les veus que vant pel vent: «Sant Jordi mata l'aranya». L'aranya que ell va matar tenia molt mala bava, terenyinava les flors i se'n xuclava la flaira, i el més d'abril era trist i els nens i nenes ploraven.

Quan el Sant hagué passat tot jardí se retornava: perxò cada any per Sant Jordi és diada assenyalada per les flors que hi ha al mercat i l'olor que en fan els aires.

Joan Maragall

La Diada de St. Jordi al Palau de la Generalitat

Avui, diada de Sant Jordi, famós cavaller i gran màrtir capadocia, fou en altre temps festa obligatòria al nostre Principat i als Comtats de Rosselló i Cerdanya amb constitució expressa per la Cort Catalana a l'any 1456 i per concessió pontificia en 1667, segons el Dietari de l'antic Consell de Barcelona.

Era en la nostra casa pairal, el Palau de la Generalitat, el lloc on es celebrava la festa amb major esplendor i popularitat, i en la formosa capella de aquest casal, traslladada en el segle XVII, per resultar de poca cabuda, a la sala de Sant Jordi, en la que mantes voltes vibrà amb paraules encoratjadores la forta veu dels més eminents patricis, com són els Claris, Tamarit i altres.

Encara sembla repetir-s'hi el ressò d'aquelles paraules o bé sembla que l'endevinem gravat entre mig de les majestoses pilastres i reforçats murs, com si ens vo'guessin deixar quelcom per sempre gravat al més profund de

Representa el gravat l'estatuetta d'argent del gran màrtir de Capadòcia, Sant Jordi, Patró de Catalunya. Última obra d'escultura catalana de tradició gòtica, que fou venerada en l'altar de la capella del Palau de la Generalitat.

Actualment és conservada al Museu de la Ciutadella.

l'esperit, deixant-nos sentir la dolça remembrança; ens recorden les geses glorioses que en gran nombre emplen les planes de nostra història.

Assistien a tal festa les principals autoritats i noblesa de Catalunya, el virrei, el portaveu del governador general, els consellers, el bisbe, etc., com en alguns anys s'hi trobaven prínceps estrangers, el duc de Borbó acompanyat dels cavallers, en 1536, bisbes estrangers, el fill natural de Felip IV D. Joan d'Austria, en 1653.

Degut a les circumstàncies o per causes terribles, fou sospès algunes vegades aquest piadós acte. En 1530 per trobar-se de colera morbo, mortes aquest dia 160 persones. En 1651, per trobar-se en iguals condicions sanitàries, el Consistori de la Generalitat estava traslladada a Terrassa.

En 1640, per causes més greus foren dites a la vella capella del Sant Jubileu, ja que Francesc de Tamarit, diputat militar del general de Catalunya, es trobava pres.

Em porta el dia d'avui el record de la llegenda que conta la recobrada de

la ciutat de Manresa per Borrell II com per miraculosa intercessió del gran Màrtir, en quina escollí la creu vermella per divisa, que més tard fou aplicada a son escut barrat, essent la senyera de la Diputació.

M. Ribas

NOTES POLITIQUES

La Generalitat de Catalunya

La «Gaceta» publica un decret dieni que, encara que la missió bàsica del Govern provisional de la República és la convocatori d'una Assemblée constituint que traci les normes per al futur desenvolupament de l'Estat, té absoluta necessitat d'atendre el funcionament dels organismes provincials, havent de determinar per a això una fórmula de vigència transitòria que, sense minvar la rapidesa en la reunió d'aquell organisme constituent, garanteixi la direcció dels serveis i interessos provincials, els quals no han de quedar abandonats.

Aquest decret abasta les diputacions de Canàries, Tenerife, Biscaia, Guipúscoa, Alava i Navarra.

En el que es refereix a Catalunya, el decret atorga:

«Restaurada la Generalitat al proclamarse la República en Catalunya desaparecieron de su territorio las Diputaciones Provinciales.

Al Gobierno provisional de la Generalitat de Catalunya compete dictar las disposiciones para la organización de la Asamblea con representantes de los Ayuntamientos, interin no sean elegidos por sufragio universal.

Dado en Madrid, a 21 de abril de 1931.

El Presidente del Gobierno provisional de la República, Niceto Alcalá Zamora y Torres.

El ministro de la Gobernación, Miguel Maura.

El Palau de Pedralbes

El Consell de ministres ha acordat cedir a l'Ajuntament de Barcelona el Palau reial de Pedralbes.

Sembla que ha estat tingut en compte que l'Ajuntament barceloní de la Dicedura va enterrar milions, que per cert no es veuen, en aquella residència reial.

L'emigració de capital

Del corresponal del «Diario de Barcelona» en la seva lletra d'avui:

«El nervio, la parte fundamental de lo examinado la víspera por el gobierno, ha sido el estado de alarma que se ha extendido por todas partes, respecto a las finanzas, a causa de la campaña de descrédito que se es á llevando a ca-

LLUIS DURAN SASTRE - Palau, 42
Rebudes les novetats per la temporada

Dr. R. Perpinyá :-: Oculista

AJUDANT DEL DOCTOR LAPERSONNE DE PARIS

MATARÓ **BARCELONA**
Sant Agustí, 55 Provença, 185, 1.er, 2.º-entre Aribau i Universitat
Dimecres, de 11 a 1. Dissabtes, de 5 a 7 De 4 a 7 tarda
TELEFON 72554

bo ahora por las personalidades políticas y aristocráticas que coincidiendo con la proclamación de la República, pasaron la frontera. El propósito ministerial, importantísimo por cierto, lo consignó el señor Prieto en una nota que entregó en el Palacio de la Aduana a las tres y media de la madrugada, a los representantes de la Prensa, al retirarse de su despacho oficial, y aunque seguramente el texto del documento será conocido ya, a la hora de trazar estas líneas de los lectores del «Diario» he de referirme a él, pues señala la fijación de un hito que separa las actividades constructivas, digámoslo así, de los que se dedican a la defensa y guarda de la República.

Asegura el gobierno poseer plenas pruebas de la acción incesante que desarrollan algunos elementos de la sociedad española para fomentar la emigración de capitales y para detener la obra de instituciones benéfico-sociales, y consciente de su deber, dirige un requerimiento encaminado a conseguir que el capital se repatrie y que cese la situación anómala en que se hallan las mencionadas instituciones, añadiendo que si semejante requerimiento fuese desoído, procederá severamente contra los alarmistas y perturbadores, cuyos nombres conoce y publicará, imponiéndoles las sanciones a que se hicieren acreedores.

El efecto de la actitud decidida del gabinete se ha dejado sentir hoy en los centros bancarios por un aumento sensible de ingresos en las cuentas corrientes. El alza de la libra esterlina y el de los francos operada ayer, atribuyese a la impresión producida en París y en Londres por el enorme ofrecimiento de pesetas que hicieron los emigrados.

A Mataró

El miting d'anit

Tal com anunciarem anit va tenir lloc el miting organitzat per la Federació Local de Sindicats.

Tots els oradors es mostraren contraris a que prenguin possessió de llurs càrrecs els regidors de la candidatura administrativa que foren elegits el dia 20. No correngué cap incident.

La Diada del Llibre

M. Thió i Rodés a Mataró

Els organitzadors de la III Diada Mataronina del Llibre que es celebrarà diumenge que vé en nostra ciutat, ha confiat la conferència pública del migdia al prestigiós advocat i conegut orador senyor Manuel Thió i Rodés, de Barcelona.

No cal dir que el seu sol nom ja és una garantia.

Ens diuen que el conferenciant desenrotllarà un interessantíssim tema adient a la Diada del Llibre.

NOTICIES

Observatori Meteorològic de les Escoles Pies de Mataró (Sta. Anna)

Observacions del dia 23 d'abril 1931
Hores d'observació: 8 matí - 4 tarda

Baròmetre	Altura llegida:	762.8-766.6
	Temperatura:	14'-16'
	Alt. reduïda:	761.4-758.9
Psicòmetre	Termòmetre sec:	13.6-14.8
	humiditat:	11'-12.6
	Humiditat relativa:	71-76
Termòmetre	Tensió:	8.13-9.55
	Màxima Sol:	20.5
	Mínima Ombra:	15'
Vent	Mínima Ombra:	8'
	Reflecte:	7.2
	Direcció:	E-E-SE
Núvols	Velocitat segons:	2-2.5
	Anemòmetre:	946
	Recorregut:	192.5
Pluviòmetre	Classe:	Ci. St. -
	Quantitat:	1-0
	Pluja:	0
Estat del cel	Evaporòmetre:	7.2
	Estat del cel:	C. S. - S.
	Estat de la mar:	1-1

L'observador Font-Roura

Fa pocs dies fou trobada una arracada en el carrer de Sant Francesc i a qui l'ha hagües perduda se li indicarà on la guarden personant-se en la Direcció del DIARI.

GOGNACS
Martell, Domecq, Príncipe Jimenez y Lamothe, Gonzalez Byass
CONFITERIA BARBOSA

Ahir a l'Institut de Filles de l'Immaculat Cor de Maria, d'Olot, celebrà la seva Professió, Perpètua la Mare Maria dels Dolors de Sant Ignasi Tuñí i Bordaiba. Actuaren de padrins, el seu cosí D. Casimir Labori i Arqué i la seva cunyada D.ª Antonieta J. Julià de Tuñí. Predicà el Rnd. Dr. Pere Masnou, Arxiprest.

No malmeti els discs tocant-los amb agulles dolentes! Gasti només agulles PARLOPHON, valen sis rals la caps de doscentes, però no hi ha millor.

De venda, Casa Soler, Riera, 70.

Després de la seva triomfal tournée europea, el nostre eminent violoncel·lista Gaspar Cassadó donarà diversos concerts a Catalunya, a més dels que li té confiats l'Associació de Música de Càmera de Barcelona.

El primer dels seus recitals forans

tindrà lloc demà, divendres, a l'Associació de Música de Sabadell, i en seguiran d'altres a les entitats de concerts de Mataró i Tarragona.

«Un beso loco» la deliciosa romansa de la pel·lícula «El precio de un beso» sentiu-la en discos PARLOPHON.

Audició i venda: Casa Soler, Riera, 70.

Avui, en celebració de la Diada de Sant Jordi, Patró de Catalunya, tindrà lloc a dos quarts de deu de la vetlla, en la sala de la Societat Iris, una extraordinària ballada de sardanes la qual és organitzada pel Grup Sardanista i Secció Feminal d'aquella esmentada Societat.

Les cobles Iluro, de nostra ciutat, i Llevantina, de Calella, executaran el programa següent:

- «Rosada», So'la.—Iluro.
- «Avant, Foment de Portbou», Bonaterra.—Llevantina.
- «En Pere Petit», Mercader.—Iluro.
- «Buscant l'infinit», Tarrides.—Llevantina
- «Palestra», Llorà.—Iluro.
- «Record», Barnosell.—Llevantina.
- «Andalassa», Serrat.—Iluro.
- «Festa a Muntanya», Vinyals.—Llevantina.
- «Niuada», Solé.—Iluro.
- «Bella terra», Saderra.—Llevantina.

—MOTOCICLETA que ha fet molt pocs quilòmetres es ven en bones condicions.
Raó: Administració del DIARI.

—En el mes de febrer de 1930 a Senectady (New-York) una n-vera REFRIGERATOR estigué durant varies hores en mig d'un monstruós incendi. Quan els bombers l'hagueren apagat amb tot i els grans desperfectes exteriors la nevera G. E. REFRIGERATOR va continuar funcionant!

Vol una prova més gran de la superioritat del mecanisme d'aquesta nevera que no té ni corretges ni ventiladors, estopades, engrassadors ni mecanismes fàcilment espatlladissos i que no necessita cap mirament per la seva conservació?

Val la pena d'adquirir-ne una de seguida abans que la baixa de la pesseta les faci pujar, majorment amb les facilitats de pagament que li pot oferir la agència per Mataró Casa Soler, Riera, 70.

IMPRESA MINERVA

Impresos comercials amb originalitat, fantasia bon i gust.
Secció especial per projectes artístics, creació de marques i distintius, etc.

Barcelona, 13 MATARÓ Taldou 255

Notes Religioses

Sants de demà: Sant Fidel, mr.; Santa Bona, verge.

QUARANTA HORES

Demà seguiran a la Basílica de Santa Maria, amb els actes de consuetud i en sufragi de Cristina i Leonor Sabatè, difuntes (a. C. s.).

Basílica parroquial de Santa Maria.

Tots els dies feiners missa cada mitja hora, des de dos quarts de sis a les 9, la última a les 11. Els matins, a dos quarts de 7, trisagí; a les 7, meditació. Al vespre, a les 7, continuació de la novena a les Santes; a un quart de 8, Rosari i visita al Santíssim; a tres quarts de 8, novena solemne a la Verge de Montserrat.

Demà, a les 8 del matí, missa i visita a la Verge de la Mercè. A les 6 del vespre, Via Crucis a la capella dels Dolors per les Esclaves de Jesús Crucificat.

Parroquia de Sant Joan i Sant Josep.

Tots els dies, missa cada mitja hora de dos quarts de 7 a les 9. Durant la missa de dos quarts de 7, meditació. Vespre, a un quart de 8, Corona Josefina.

Demà, a les 7 del matí, Corona a la Verge dels Dolors; a les 8, devotes deprecacions a la Santa Faç de N. S. J. Tarda, a les 6, Via-Crucis.

Moviment de població

Naixements

- Dia 21 de març: Bonaventura Segimon Brunet.
- Dia 22: Jaume Sabater Aymar.
- Dia 23: Núria Hernández Martínez.—Emília Hernández Martínez.
- Dia 25: Josep M.ª Vivanco Enrich.
- Dia 26: Jordi Granu'osa Castellà.—M.ª del Carme Pallarolas Vives.
- Dia 28: Jordi Planas Valldeperas.—Dolors Rozas Guerrero.
- Dia 29: Teresa Torrent Casas.
- Dia 27: Josep Atmetler Lluch.—Antoni Aleñà González.—Francesca Lascos Ibran.
- Dia 30: Emili Alberch Barsó.—Joan Maltas Leonart.
- Dia 1 d'abril: Núria Jover Fioriach.
- Dia 2: Josefa Guasch Calaf.
- Dia 3: Enric Soriano Angulo.
- Dia 4: Eduard Paredes Filbà.—Maria Mola Figueras.
- Dia 5: Jordi Jané Ginesta.
- Dia 7: Narcís Ros Trin.
- Dia 9: Anna Maria Martínez Llerena.—Remei Barrot Escutó.—Josefa Abril Col·lell.
- Dia 10: Antoni Cot Vilert.
- Dia 13: Antoni Caballero Perales.
- Dia 15: Josep Gasull Gil.—Miquel Fernández Bada.
- Dia 16: Rosal'a Suárez Sampera.

Banc de Catalunya
CAPITAL: 50.000.000 DE PESSETES
Casa Central: Rambla dels Estudis, 10 - BARCELONA

AGENCIES I SUCURSALS: Barcelona (Sans, Sant Andreu, Gràcia, Rambla del Centre, Ronda Sant Antoni, Plaça Comercial, Estació de França, Sarrià, Clot, Sant Martí, Pere IV i Via Llatina), Madrid, Girona, Lleida, Tarragona, Illes Canàries (Las Palmas Arucas, Puerto de la Luz, Tilde Santa Cruz de Tenerife, Guia, Galdar, Icod, Güimar, La Laguna i La Orotava), Anglès, Arbúcies, Arenys de Mar, Badalona, Badolós, Blanes, Caldes de Montbui, Calella, Collblanch, Figueres, Hospitalet, Hostalrich, Eivissa, Igualada, Llagostera, Mataró, Manresa, Masnou, Mataró, Molins de Rey, Montcada, Olot, Pa'atruget, Palamos, Port-Bou, Prat del Llobregat, Rosas, Sant Celoni, Santa Coloma de Farnés, Torroella de Montgrí, Vallis, Vendrell, Vich i Vilafranca del Penedès.

ENTITATS ASSOCIADES: Banc de Reus de Descomptes i Préstecs, Banc de Torroja, Banque de Catalogne (Paris) i Banc de Palafrugell.

Sucursal de Mataró: Sant Josep, 6-Telèf. 29
Apartat núm. 15

Compra i venda de Valors. - Descompte de cupons. - Canvi de monedes - Girs i Cartes de crèdit. Negociació de Lletres. - Suscripció a Emprèstits - Comptes corrents en moneda nacional i estrangera. Valors en custòdia. Préstecs amb garantia de valors.

Servei especial de Caixa d'Estalvis amb abono d'interés al 4 %

"VIATGES CATALONIA"

Banca Arnús
Successora d'Evarist Arnús
Fundada en 1846
Capital i Reserves 16.000.000 de pessetes

Casa Matru **BARCELONA** Casa Central
Batge del Relloge, 3 **Plaça de Catalunya, 23**

Sucursals: Balaguer, Berga, Cervera, Figueres, Girona, Granollers, Igualada, Lleida, Manresa, Mataró, Olot, Puigcerda, Seu d'Urgell, Solsona, Tàrraga, Tremp i Vich.

Agències: Madrid, Port-Bou, Bafolós, Mollerusa, Artesa del Segre, Agramunt, Gironella, La Bisbal, Pobla de Segur, Pons i Calaf

Sucursal de Mataró - Apartat, 16 - Riera, 62 - Telèfon 40
Negociem els cupons venciment corrent

Compra i venda i entrega en el acte de tota classe de títols de contractació corrent.—Dipòsit de títols en custòdia.—Descompte de cupons.—Canvi de monedes.—Negociació de lletres i demés efectes comercials.—Comptes corrents en moneda nacional i estrangera.—Suscripció a totes les emissions.—Caixa d'Estalvis, i totes aquelles operacions que integra la Banca i Borsa

Hores de caixa de 9 a 1 i de 3 a 5'50

Notícies de darrera hora

Informació de l'Agència Fabra per conferències telefòniques

Estranger

L'ex-rei de l'Afganistan

SIMLA, 23.—Ha arribat l'ex-rei de l'Afganistan, Aman Ullah que es proposa traslladar-se a Hedjaz. No se sap l'objecte d'aquest viatge però hi ha qui creu que es proposa posar-se d'acord amb els principals caps musulmans ortodoxos per tal de intentar una acció sobre una part del món musulmà.

Els immigrants

OTTAWA, 23.—El ministre d'immigració ha declarat que durant l'any 1930 han estat deportats 4205 immigrants que havien entrat en el país i que constitueixen una càrrega per ell, ja sigui per incapacitat per al treball ja per haver comès delictes o tenir perturbades les facultats mentals.

Homenatge a Blasco Ibañez

NIÇA, 23.—Diu de Menton que la Lliga dels Drets de l'Home en aquella població es trasllada al cementiri on reposen les restes de l'escriptor Blasco Ibañez, embolcallant el fèretre del gran escriptor amb la bandera de la República espanyola. Es pronunciaren diversos discursos.

Elecció del president de la República francesa

PARIS, 23.—Els diaris segueixen ocupant-se extensament de l'elecció del nou president de la República que ha de tenir lloc el 13 de maig que ve.

Fins ara s'han sentit molts noms de diputats i senadors i es creien candidats segurs els senyors Paul Doumer i Lebrun. Però a darrera hora la candidatura de Briand que ja va indicar-se al començament sembla guanyar terreny. El Sr. Briand s'ha negat fins ara a acceptar la candidatura per a la Presidència de la República. Es creu no obstant que si al voltant del seu nom es forma, com tot ho fa preveure, una gran coalició de parlamentaris que li asseguraria una forta majoria, no es refusaria a aquesta consagració general de la seva llarga vida parlamentària i política.

Un article de Gandhi

BOMBAY, 23.—El líder Gandhi publica en el diari «Índia Jove» un article dient que l'Índia per veure's lliure de la fam crònica, ha de rebutjar per sempre els teixits de procedència estrangera.

Or cap a Nord Amèrica

NOVA YORK, 23.—El dia 25 seran enviats des de París sis milions de dòlars or i poc després sortiran de la mateixa procedència altres sis milions i mig. Les expedicions d'or de França cap a Nord Amèrica s'elevaran amb aquestes partides a 16 milions.

Trobada d'armes i municions

SINGAPORE, 23.—A bord del vaixell «Terpitz» de l'Hamburg America Line s'han descobert gran quantitat de armes i municions de les que se n'ha incautat la policia. Ha estat detingut el primer maquinista.

Per a eixugar el dèficit

NOVA YORK, 23.—De Montevideo li comunicuen a l'«Associated Press» que el govern de l'Uruguai ha encarregat als seus representants a França i Anglaterra que negociïn la suspensió del pagament del cupó del Deute d'Uruguai. Si aquesta negociació no dona resultat, el ministre de Finances ha declarat que crearia un altre impost addicional l'import del qual fos de vuit milions de pesos, per tal d'eixugar el dèficit de sis milions de pesos que resultarà en acabar-se l'exercici econòmic de 30 juny.

Combat a Honduras

NOVA YORK, 23.—A la costa septentrional de Honduras s'ha entaulat un viu combat en el qual els rebels han tingut nou morts.

Nova llei monetària

BUENOS AIRES, 23.—El ministre

de Finances s'ha declarat favorable a la creació d'un Banc Central, a una reglamentació nova dels Bancs i establiments d'una nova llei monetària.

Professor empresonat per les autoritats feixistes

ROMA, 23.—La Unió Belga d'estudiants universitaris s'ha adreçat a la Federació d'Estudiants Feixistes interessant-se per la llibertat del professor Le Moulin, empresonat per les autoritats feixistes.

Els estudiants italians han contestat que l'acusat era un professor i no pas un estudiant i que havia confessat haver participat en un complot contra la seguretat de l'estat feixista. Els estudiants feixistes creuen per tant, que no els incumbeix prendre cap iniciativa en l'afer.

L'esmentada Federació afegeix a més a més, que ha de rebutjar les acusacions dels estudiants belgues i fa notar que aquestes no aixecaren cap protesta contra el príncep Umberto d'Itàlia.

Per a la conclusió d'un acord comercial

ATENES, 23.—El govern grec ha lliurat a la Legació de França les condicions que considera necessàries per a la conclusió d'un acord comercial amb aquell país.

Que es determini per part del govern francès la quantitat de 325 mil hectòlitres el contingent de vins grecs a admetre en aquell país.

El reconeixement per part de França de l'utilització de vins per al «coupage» de totes les quantitats de vins grecs que calguin, pagant els aranzels a raó de 55 francs per hectòlitre.

Reconeixent la llibertat d'entrada a França per als vins grecs embotellats o no, sense adulterar ni barrejar, pagant els drets a raó de 84 francs l'hectòlitre.

Destitució de dos ministres

COPENHAGUE, 23.—Diu de Reykjavick, que a petició del primer ministre d'Islàndia, el rei de Dinamarca ha destituït del seu càrrec els senyors Arneson i Jonsen, ministres a Islàndia de Finances i Justícia, respectivament.

Barcelona

3,30 tarda

La Festa de Sant Jordi

La Festa de Sant Jordi va celebrant-se amb tota solemnitat.

A la capella de Sant Jordi del Palau de la Generalitat durant tot el matí s'hi han celebrat misses, combregant algunes personalitats.

Durant tot el matí una gran processó de gent ha reconegut i visitat el Palau de la Generalitat. Als llocs de costum s'han instal·lat els clàssics llòcs de roses i clavells.

A les dotze del migdia ha arribat al Palau de la Generalitat el President, senyor Francesc Macià, essent saludat amb una gran ovació. El senyor Macià anava acompanyat d'altres personalitats. A cada un d'ells els hi ha estat ofert el tradicional ram de flors.

Poc més tard ha arribat al Palau de la Generalitat la senyera catalana que fa 20 anys regalaren les dones catalanes i que fins ara ha estat guardada al Monestir de Poblet. La bandera ha estat dipositada al balcó de la Generalitat. Els senyors Macià, president del Govern de la Generalitat de Catalunya, Ventura Gassol, conseller de Política, i Vicens Ballester, president de l'Unió Catalana, des del balcó han pronunciat diferents parlaments els quals han estat llogament aplaudits pel poble que estava estacionat a la Plaça de la República.

Fins a primeres hores de la tarda una gran gentada ha recorregut les dependències visitables del Palau i han estat molts els fidels que s'han agenollat davant l'imatge del Sant pregant pels destins de la Pàtria.

A més de les parades de flors hi havien parades ambulants venent llacetes catalans i de colors republicans.

En honor a la veritat cal fer constar que enguany l'organització no ha estat gens perfecte, caldria que els organitzadors ho tinguessin present pels anys successius.

L'expalau reial de Pedralbes

Demà divendres, l'Ajuntament es possessionarà de l'expalau reial de Pedralbes.

Els Jocs Olímpics

Avui han arribat els representants d'Hongria i Suècia que formen part del Comitè dels Jocs Olímpics.

Arribada del Governador

Aquest matí procedent de Madrid ha arribat el governador civil, senyor Companys, qui s'ha possessionat novament del càrrec, fent després les visites de compliment.

Manifestacions del Sr. Companys

El Governador en rebre els periodistes ha manifestat que continuava en el càrrec contra la seva voluntat, però que s'havia sotmès a les ordres del Govern.

No tinc programa, ha dit, però tinc el propòsit d'amparar-me en la llei la qual faré complir tant als de dalt com als de baix.

Ha manifestat també que rebia moltes denúncies, moltes d'elles anònimes; d'aquestes últimes no se'n farà cap cas. Solament seran ateses les denúncies que vagin signades amb el nom i cognoms i expressant el domicili del denunciador per a poder comprovar la veritat de la denúncia.

A Madrid, ha continuat dient, he estat objecte de moltes atencions i haig de manifestar que el Pacte de Sant Sebastià ha estat complert amb tota lleialtat.

El senyor Companys ha dit que havia quedat solucionat el conflicte existent a les Mines de Cardona.

Un periodista ha preguntat al Governador si tenia notícia de la por que havien infundit, als industrials i comerciants, uns grups d'obrers sense treball que visitaven les tendes i botigues obligant a donar diner per la subscripció. El Governador ha contestat que no permetria cap alteració d'ordre públic, afegint que la seva actuació seria del tot humanitària però que faria complir la llei.

Una comunicació del Bisbe

Al Govern civil s'ha rebut una comunicació del bisbe, Dr. Irurita, desitjant, al governador civil molts encerts en bé de la República.

Les conseqüències de la campanya de la Premsa francesa

A dos quarts de quatre de la tarda un nombros grup s'ha presentat davant del Consolat de França amb l'intent d'assaltar l'edifici com a protesta per la campanya que està portant a cap la Premsa francesa contra Catalunya. Forces de l'exèrcit i de seguretat han contingut als revollosos i impedit que es portés a terme l'ir intent.

Una comissió s'ha entrevistat amb el cònsol protestant de la campanya que està fent cert sector de la premsa de França contra la República espanyola en general i contra Catalunya en particular.

El cònsol ha contestat als comissionats que transmetria la protesta al Govern del seu país. Aleshores s'ha indicat al cònsol que hissés les banderes catalana i republicana al costat de la francesa; el representant del Govern francès a Barcelona s'hi ha negat.

El públic continua davant del Consolat en forma amenaçadora essent contingut per la força armada.

La causa contra l'advocat Bèrnis

A la Fiscalia de l'Audiència s'ha rebut un telegrama de Madrid demanant amb tota urgència la causa contra l'advocat senyor Bèrnis, qui com es recordarà sofrí dos mesos de condemna per desobediència.

Sembla que es tracta d'una revisió de la causa.

Madrid

3,30 tarda

La «Gaceta»

La «Gaceta» d'avui publica entre altres, les següents disposicions:

Admetent la dimissió de la presidència dels Comitès Paritaris d'Espectacles Públics de Barcelona i Madrid que desempenyaven els senyors Lluís Lamaña Arenas i Lluís Jordana Pozis, respectivament.

Disposant que la Direcció General del Institut Geogràfic quedi refundida amb la Direcció d'Estadística del Ministeri del Treball.

Restablint els límits d'edat que s'indicaven en l'organisme de funcionaris amb anterioritat al 13 de setembre de 1923.

Declarant revisables tots els destins o càrrecs públics no concedits en virtut de concurs o per rigorós ascens.

Nomenant al general Sanjurjo, alt comissari d'Espanya al Marroc.

Disposant que cessi a la Presidència del Consell d'Estat, el Dr. Cortezo i a la de Aeronàutica el general Kindelan.

Decret relatiu a la fidelitat que hauran de prestar els caps i oficials de l'Exèrcit a la República.

Disposant que per al 1.er de maig s'guin llicenciats els individus de la marina que havien d'ésser-ho a fi d'any.

Declarant dia festiu tots els anys el dia 1.er de maig.

Incorporant al pressupost general de l'Estat, l'acordat en el Consell de ministres sobre les despeses ocasionades per la creació del nou Ministeri de Comunicacions.

Deixant en suspens l'article 29 del reglament de Presons que prescriu la assistència obligatòria dels reclusos als oficis religiosos, que en el successiu serà voluntària.

Declarant en suspens l'article del reglament de presons que prohibeix la entrada de periòdics als reclusos, els quals en el successiu podran rebre els que vulguin. Es fa una excepció per als comunicats i els correiguts a cel·les de càstig.

5,15 tarda

Manifestacions del ministre de Governació

El ministre de Governació ha manifestat que no era cert com diu algun diari que a Bilbao continuessin a la presó alguns delinqüents governatius sinó alguns carteristes vulgars.

El senyor Maura ha afegit que no tenia cap nova per a comunicar, manifestant que en el Consell de ministres d'aquesta tarda probablement s'acordaria la data de les eleccions en els Municipis, els Ajuntaments dels quals no s'han pogut constituir i la data de eleccions per a les Corts Constituents.

Al ministeri de la Guerra

El ministre de la Guerra ha rebut

una comissió d'Aldea Nueva, el president del Suprem i alguns generals.

El general Sanjurjo

El general Sanjurjo ha dit que avui sortiria en l'express d'Algecires per a possessionar-se del càrrec que li ha estat confiat al Marroc, manifestant que desempenyarà l'Alta Comissaria amb caràcter interí i per això continuava amb el càrrec de director de la Guàrdia civil.

Espero, ha afegit, que el meu pas per l'Alta Comissaria serà breu puix el clima del Marroc no em prova.

França, Itàlia i Països Baixos reconeixen el Govern de la República

El ministre d'Estat ha rebut les següents visites diplomàtiques: Ambaixador de França, comunicant que el Govern del seu país havia reconegut el Govern de la República Espanyola; ambaixador d'Itàlia, que ha fet la mateixa comunicació, i l'ambaixador dels Països Baixos que ha fet la mateixa manifestació.

Manifestacions del ministre d'Instrucció

El ministre d'Instrucció Pública ha rebut la visita de la Junta general del Magisteri i a algunes mestres.

El senyor Marcel·lí Domingo ha manifestat que en el Consell d'aquesta tarda someria a l'aprovació dels seus companys un decret modificant l'actual organització de la Ciutat Universitària. Crec—ha dit—que la Ciutat Universitària no havia d'emplaçar-se a la Moncloa puix es un impediment per Madrid; hauria estat millor a Alcalà de Henares.

També en el Consell parlaré de l'incorporació a l'Universitat de Madrid de l'Institut de Maria Cristina i de la reforma del Consell d'Instrucció Pública el qual té grans missions a complir, proposant per la presidència al senyor Unamuno i per conseller al senyor Alomà.

Ademés, ha continuat dient el ministre, porto un decret sobre bilingüisme a Catalunya. Segons aquest decret l'ensenyament a Catalunya serà fet en català fins a l'edat de 8 anys pels catalans i en castellà pels demés. Un altre decret convocant a exàmens per a primer de juny en les Universitats que per les causes conegudes es trobaven en una reducció de curs.

El senyor Domingo ha acabat la seva conversa dient que portava altres decrets dels quals no sabia si se'n podria tractar en el Consell d'avui, car en la reunió s'ha d'acordar les dates d'eleccions.

De l'accident d'aviació d'ahir

A conseqüència de les ferides rebudes ahir en el accident d'aviació ocorregut a l'Aeròdrom de Quatre Vents, ha mort l'altre sargent ferit.

“Banco Urquijo Catalán”

Domicili: Pelai, 42-Barcelona

Capital: 25.000.000

Apartat de Correus, 845-Telèfon 16460

Direccions telegràfica i telefònica: CATURQUIJO : Magatzems a la Barceloneta-Barcelona

AGENCIES I DELEGACIONS a Banyoles, La Bisbal, Calella, Girona, Manresa, Mataró, Palamós, Reus, Sant Feliu de Guixols, Sitges, Torelló, Vich i Vilanova i Geltrú.

Corresponsal del Banc d'Espanya a Mataró i Vilanova i Geltrú.

ENTITATS QUE COMPOSEN EN GRUP “URQUIJO”: «Banco Urquijo», de Madrid; «Banco Urquijo Catalán», de Barcelona; «Banco Urquijo Vascongado», de Bilbao; «Banco Urquijo de Guipúzcoa», de Sant Sebastià; «Banco del Oeste de España», de Salamanca; «Banco Minero Industrial de Astúrias», de Gijón; «Banco Urquijo de Guipúzcoa-Biarritz», de Biarritz; i «Banco Mercantil de Tarragona», de Tarragona, les quals tenen establertes bon nombre de Sucursals i Agències en diferents localitats espanyoles.

Corresponsals directes en totes les places d'Espanya i en les més importants del món

AGENCIA DE MATARO

Carrer de Carles Padrós, 6 - Apartat, 5 - Telèfon 8 i 305

Igual que les restants Dependències del Banc, aquesta Agència realitza tota classe d'operacions de Banca i Borsa, descompte de cupons, obertura de crèdits, etc., etc.

Hores d'oficina: De 9 a 13 i de 15 a 17 hores. Díasabtes de 9 a 13

La T. S. F.
Radio Associació EAJ-15 (251 m.)
Programa per avui
 20:00: Concert pel tercet de l'estació.
 —20:30: Conferència a càrrec del President de la «Liga Cervantina Española» En Frederic Gimenez Ruiz, sobre el tema «Los últimos días de Miguel de Cervantes Saavedra». —20:45: Continuació del concert pel trio de l'estació. —22:00: Música selecta. —23:00: Tancament de l'Estació.
Programa per a demà divendres
 11:15: Música selecta. —13:00: Tancament de l'estació. —16:00: Música selecta.

ta. — 16:45: Curs radiat de Gramàtica Catalana, a càrrec del professor N'Emili Vallés Vidal de l'«Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana». —17:00: Música selecta. —17:30: Tancament de l'estació. —19:00: Treballs literaris i música selecta. —20:00: Concert pel tercet de l'estació. —22:00: Música selecta i treballs literaris. —23:00: Tancament de l'estació.
Unió Radio Barcelona EAJ1.
 349 m. 20 kw., 859 kiloc.
Dijous, 23 d'abril
 20:30: Curs elemental d'anglès a càrrec de la professora Miss Kinder. —21:00: Campanades horàries de la Ca-

tedral. Comunicat del Servei meteorològic de Catalunya. Cotitzacions de monedes i valors. Tancament del Borsí de la tarda. —21:05: Orquestra de l'Estació. —21:20: Danses modernes. Emisió a càrrec de l'Orquestrina Demons Jazz. —22:00: Notícies de Premsa. —22:05: Festa del Llibre. Veïllada commemorativa de la Festa del Llibre, dedicada al Príncep dels Ingenis, Miquel de Cervantes i Saavedra. 1.er «La primera lectura del Quijote», treball literari per Miquel Nieto. 2.on «El falso Quijote de Avellaneda». Conferència per Manuel Rubio Borrás, director de la Biblioteca Universitària de Barcelona. 3.er «Lectura de poesies sobre Cer-

vanies, per l'actriu Rosa Cotó. 4.t «Les comèdies de Cervantes», conversa literària per Dídac Montaner, crític teatral de «El Día Gráfico». —22:30: Concert a càrrec de la cantatriu Maria Montserrat Batlle, Francesc Civil, pianista i el Quartet de corda de l'Estació. —23:30: Audició de discos selectes. —24:00: Tancament de l'Estació.
Divendres, 24 d'abril
 11:00: Campanades horàries de la Catedral. Comunicat del Servei meteorològic de Catalunya. —13:00: Emisió de sobretaula. Informació teatral. —14:15: Secció cinematogràfica. —15:00: Sessió radiobenefica. —16:00: Tanca-

ment de l'estació. —17:30: Obertura de l'Estació. Cotitzacions dels mercats internacionals i canvi de valors. Tancament de Borsa. —18:00: Sessió temàtica. —18:30: Tercet Ibèria. —19:00: Transmissió des del saló de te del Hotel Ritz. Audició de ballables a càrrec de l'Orquestrina Vergé.
 La Biblioteca de la Societat Iris està oberta al públic els dies feiners, del dimarts al divendres, de 8 a 10 de la nit, dissabtes, de 6 a 8 del vespre i diumenges, de 11 a 1 del matí i de 5 a 7 de la tarda.
Impremta Minerva - Mataró

NUVIS! VOSTRE FOTOGRAF CARRERAS

St. Antoni, 32 **Mataró**

MOTORS
A GASOLINA
 «C. L.»
 Exigiu sempre el «C. L.»
 No res de tenir-hi compte
 Consulteu a **EL MATERIAL INDUSTRIAL, C. A.**
BARCELONA
 Lauria, 56 **Telèf. 20524**

Es venen
 portes de carrer i basiments i portes usades.
 Raó: Catalunya, 10.

LA CASA FERNANDEZ
 es comp'au en oferir al públic el seu
TALLER DE REPARACIONS DE NEUMÀTICS I CAMARES
 per procediment moderníssim
 Es confeccionen i reparació de Faixes de goma per aprimar-se
Carles Padrós, 74-Mataró

Es lloga
 En el Rierot, una casa molt gran amb uns magatzems que donen al carrer de Moreto, propis per a indústria.
 Raó: Santa Maria, 36.

Per dos mil duros
 cada una es venen 5 cases situades a diferents carrers de la ciutat, que donen bon rendiment.
 Raó: Ronda Alfons XII, n.º 11, de 7 a 8 tarda.—Mataró.

Per hores
 s'ofereix jove comptable i expert en correspondència. Modestes pretensions
 Raó: Sant Joaquim, 25.

¡Atenció! Els **TAXIS GAYARRE** són els millors i més econòmics per a bateigs, bodes i viatges llargs.
 Dirigir-se a la parada fixa dels Rambla, 12 - MATARÓ - Tel. 236

MOBLES CLARIANA
 Exposició i venda de mobles de totes classes i estile
RESTAURACIÓ DE TOTA CLASSE DE MOBLES
ESPECIALITAT EN ELS ENCÀRRECS
 Bisbe Mas, 17 **MATARÓ**

Impremta Minerva
Carrer de Barcelona, 13
 Extens assortit d'estampes, carnets i recordatoris per Primera Comunió

GANGA:
ES VENEN
 2 estanteries amb vidrieres i calaixos en bon estat.
 1 Aparador.
 2 Neveres.
 1 Dipòsit d'oli amb dues aixetes i demés útils per a tenda de queviures. Tot a preu a ganga.
 Raó: Carrer de Barcelona, 3 : De 6 a 12 del ma i de 6 a 8 vespre

LA RECONSTRUCTORA AMERICANA
 Casa dedicada a les
Reparacions i neteja de les màquines d'escriure per difícils i delicades que siguin - **Abonaments de neteja i conservació**

PERE PARRA
 Goya, 10 - Tel. 72482
 Barcelona

La neteja de les màquines d'escriure és el factor principal pel seu bon funcionament i conservació.

La casa que compta amb més abonats a Barcelona i a Mataró per realitzar els seus treballs amb tota cura i absoluta garantia.

SERVEI A DOMICILI